

Motion till riksdagen 2025/26:1198

av **Ulrika Heindorff (M)**

Nationella riktlinjer för diagnostik och behandling av lipödem

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för diagnostik och behandling av lipödem och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den moderatledda regeringen har ett stort fokus på kvinnosjukvård. Senast nu häromdagen i budgeten för 2026 presenterades en satsning på en miljard kronor på mödrahälsovård, förlossningsvård samt flickors och kvinnors hälsa. Fokus ligger på att stödja utvecklingen av en stärkt och jämlik hälsa samt en mer personcentrerad hälso- och sjukvård för flickor och kvinnor.¹

Det finns en del kvinnosjukdomar eller sjukdomar som oftare drabbar kvinnor än män som det inte talas så mycket om. En av dessa är lipödem. Lipödem är en kronisk sjukdom som innebär en onormal ansamling av fettceller, nästan alltid på ben, höfter och ibland armar. Tillståndet drabbar nästan uteslutande kvinnor och har kopplingar till hormonella förändringar som pubertet, graviditet och klimakterium. Fettvävnaden vid lipödem är smärtsam, ofta har man lätt att få blåmärken och det går inte att träna eller banta bort. Obehandlat kan det leda till nedsatt rörlighet, svår värk och sekundära problem som lymfödem. Diagnosen är ofta fördröjd eftersom lipödem kan förväxlas med övervikt eller fetma. Men diagnostisering och behandling har dröjt, då vården gjort felaktiga bedömningar och istället diagnostiserat symtomen som fetma. Det kan också vara det rådet som kvinnor med lipödem får istället för att få rätt diagnos. Patienterna

¹ <https://regeringen.se/contentassets/f771c1017d234663b2d31a8c6cbe0562/presentationbilder-fran-presstraff-den-18-september-om-satsningar-pa-halso--och-sjukvarden.pdf>.

med lipödem är en osynliggjord grupp sjuka kvinnor som lider i det tysta. I dag finns ingen bot för sjukdomen men bra symptomatisk behandling.²

Kvinnor med lipödem har stora hälsoproblem men får vänta i decennier på en korrekt diagnos. Det visade en studie från Hälsohögskolan (HHJ) vid Jönköping University (JU) år 2023.³ Samma studie visade också att kvinnor med lipödem har lägre livskvalitet än andra.

Utöver att kvinnor med lipödem inte får diagnos eller får diagnos efter alldeles för lång tid så möts också många av dessa kvinnor av en skepsis och misstro inom hälso- och sjukvården. Med tanke på ovan så är det uppenbart att det behövs nationella riktlinjer för lipödem.

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att genomföra insatser för en jämlik hälso- och sjukvård med fokus på sjukdomar som främst drabbar kvinnor och flickor. Uppdraget omfattar uppföljning och utvärdering av vården ur ett jämställdhetsperspektiv. Här nämns lipödem specifikt. En delredovisning är gjord⁴ och slutredovisningen kommer i mars 2026. Efter detta behöver regeringen överväga att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för lipödem. För man ska mötas med respekt och få diagnos och behandling som lipödempatient, inte bemötas av misstro.

Ulrika Heindorff (M)

² <https://www.xn--lipdemfreningen-btbe.se/lipodem/>

³ <https://ju.se/forskning/nyheter/nyhetsarkiv/2023-01-20-kvinnor-med-lipodem-har-stora-halsoproblem-men-far-vanta-i-decennier-pa-en-korrekt-diagnos.html>

⁴ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/dokument-webb/ovrigt/srhr-delredovisning-av-ru-jamlik-var-d-kvinnor-och-flickor.pdf>